

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej aj ako: „gestor“ a „MPSVR SR“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 112/2018 Z. z.“)

Lokalizácia: § 15a ods. 1 písm. b) bod 3.

Účinnosť: 01. 07. 2023

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 172

Najmenej jeden člen spoločnej rodiny je v pracovnoprávnom vzťahu s fyzickou osobou – podnikateľom, ktorý je rodinným podnikom

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: <https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2021/361>
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&ZakZborID=13&CisObdobia=8&CPT=1214>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 19. 06. 2025

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:

Predmetná regulácia predstavuje výsledok prijatia zákona č. 494/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony sa do zákona č. 112/2018 Z. z. vložili nové ustanovenia týkajúce sa rodinných podnikov, ktoré vytvorili právny rámec problematiky rodinného podnikania.

Predmetná regulácia definuje význam pojmu „rodinný podnik“ a zároveň stanovuje definičné znaky, na základe ktorých je možné používať predmetné označenie. Ďalej stanovuje, že v prípade rodinného podniku ide vždy o podnikateľa (obchodnú spoločnosť, družstvo alebo fyzickú osobu – podnikateľa), ktorý spĺňa zákonné podmienky podnikania v zmysle zákona č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonník (ďalej ako „obchodný zákonník“).

Hodnotené ustanovenie sa bližšie zaoberá situáciou, v ktorej ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa, podmienkou je existencia pracovnoprávneho vzťahu aspoň jedného člena spoločnej rodiny s touto fyzickou osobou – podnikateľom. Pod pojmom „člen spoločnej rodiny“ sa rozumejú manželia, príbuzní v priamom rade, súrodenci, ako aj ďalšie osoby navzájom príbuzné až do štvrtého stupňa vrátane manželov týchto osôb. Táto konkrétna požiadavka zabezpečuje, že označenie „rodinný podnik“ bude vyhradené len pre tie fyzické osoby – podnikateľov, u ktorých sa podnikateľská činnosť reálne odohráva v rámci rodiny a existuje priama väzba cez pracovnoprávny vzťah. Pôsobí tak preventívne proti formálnemu deklarovaniu rodinného charakteru podniku bez skutočného zapojenia členov rodiny do podnikania, čím sa zvyšuje transparentnosť a cieľnejšie smerovanie prípadnej podpory.

9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)

V §15a ods.1 písm. b) bod 3 sa ustanovuje, že ak je rodinným podnikom fyzická osoba - podnikateľ, najmenej jeden člen spoločnej rodiny je v pracovnoprávnom vzťahu s touto fyzickou osobou – podnikateľom. V prípade manželov dochádza ku kolízii so zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine, ktorý hovorí, že nemôže vzniknúť nerovnovážny stav manželov, pričom pracovný pomer ako záväzkový právny vzťah je založený na princípe podriadenosti a nadriadenosti. Cieľom ex post hodnotenia bude preskúmať možný rozpor ustanovenia v §15a ods.1 písm. b) bod 3 so zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine.

9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:

Ex ante:

Dotknutými subjektami sú tie podnikateľské subjekty, ktoré sa hlásia k charakteru rodinných podnikov.

Podľa Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie (ďalej ako „analýza“) mal materiál vplyv na podnikateľské subjekty (vrátane subjektov sociálnej ekonomiky), ktoré:

- spĺňajú zákonom stanovené podmienky rodinného podniku a požiadajú o zaradenie do evidencie rodinných podnikov, a/alebo
- spĺňajú zákonom stanovené podmienky registrovaného rodinného podniku a požiadajú zaradenie do registra rodinných podnikov.

V analýze bolo na základe prieskumu Slovenskej asociácie malých a stredných podnikov uvedené, že v r. 2019 – 2020 možno predpokladať, že približne 60 – 65 % z malých a stredných podnikov tvoria rodinné podniky. V analýze bolo odhadované, že:

- v roku 2023 bude na Slovensku evidovaných 2 000 rodinných podnikov (z toho 1 938 malých a stredných) a registrovaných 75 rodinných podnikov (z toho 73 malých a stredných),
- v roku 2024 bude na Slovensku evidovaných 6 000 rodinných podnikov (z toho 5 814 malých a stredných) a registrovaných 165 rodinných podnikov (z toho 160 malých a stredných),
- v roku 2025 bude na Slovensku evidovaných 8 000 rodinných podnikov (z toho 7 752 malých a stredných) a registrovaných 425 rodinných podnikov (z toho 413 malých a stredných).

Ex post:

Dotknutými subjektami sú tie podnikateľské subjekty, ktoré sa hlásia k charakteru rodinných podnikov. Aktuálny počet registrovaných a evidovaných rodinných podnikov je 0. Presný počet dotknutých subjektov nie je možné stanoviť vzhľadom na dobrovoľnosť registrácie, pričom exaktné vyčíslenie komplikuje aj neustále rastúci počet novovznikajúcich podnikov zakladaných členmi rodiny.

9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):

Konkrétne vplyvy na podnikateľské prostredie neboli v kontexte hodnotenej regulácie (§ 15a ods. 1 písm. b) bod 3 zákona č. 112/2018 Z. z.) v rámci ex ante fázy bližšie špecifikované ani identifikované.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
172	Najmenej jeden člen spoločnej rodiny je v pracovnoprávnom vzťahu s fyzickou osobou – podnikateľom, ktorý je rodinným podnikom	§ 15a ods. 1 písm. b) bod 3.	01.07.2023	podnikateľské subjekty, ktoré sa hlásia k charakteru rodinných podnikov	-	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza a taktiež boli vypočítané predpokladané náklady spojené s administratívnymi povinnosťami, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol kalkulovaný vplyv na podnikateľské prostredie samostatne. Regulácia, v zmysle ktorej najmenej jeden člen spoločnej rodiny je v pracovnoprávnom vzťahu s fyzickou osobou – podnikateľom, ktorý je rodinným podnikom, totiž priamo nespôsobuje vznik nákladov. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie Ex post náklady: Vzhľadom na povahu regulácie a nedostatok údajov nie je možné kvantifikovať vplyvy na podnikateľské prostredie. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Z dôvodu absencie dát či iných kvantifikovateľných ukazovateľov je možné uviesť len zdroj týkajúci sa počtu dotknutých subjektov, aj keď v súčasnosti nie je registrovaný/evidovaný ani jeden rodinný podnik. Informácia týkajúca sa aktuálneho počtu registrovaných rodinných podnikov je dostupná na tomto odkaze. Informácia týkajúca sa aktuálneho počtu evidovaných rodinných podnikov je dostupná na tomto odkaze.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, kde bol posúdený vplyv na podnikateľské prostredie novelizovaného právneho predpisu ako celku. Zároveň ide o reguláciu, pre ktorú nie je možné samostatne kvantitatívne posúdiť skutočné náklady. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie samostatne. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, sekcia sociálnej ekonomiky, odbor koordinácie sociálnej ekonomiky

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Zúčastnené subjekty:

Slovenská asociácia malých a stredných podnikov a živnostníkov, IČO: 36065161 (ďalej ako „SAMP“)

Áno ☒ Nie ☐

Združenie podnikateľov Slovenska, IČO: 00586528 (ďalej ako „ZPS“)

Áno ☒ Nie ☐

Slovenský živnostenský zväz, IČO: 00 679 321 (ďalej ako „SZZ“)

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

SAMP	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	25.03.2025
ZPS	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	25.03.2025
SZZ	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	25.03.2025

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 12.02.2025 do 21.03.2025.

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty alebo zastupiteľské organizácie.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Autor podnetu (SAMP) konštatoval, že aktuálne znenie regulácie nie je vyhovujúce. Problém predmetnej regulácie podľa autora podnetu spočíva v kolízii tohto konkrétneho ustanovenia s ustanoveniami zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o rodine“). Podľa autora podnetu dochádza ku kolízii v dôsledku toho, že pracovnoprávny vzťah medzi manželmi naruša zásadu rovnosti v manželstve, ako ju ustanovuje zákon o rodine.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Gestor k novele zákona č. 112/2018 Z. z. uvádza, že zámerom zákona bolo upraviť rodinný podnik ako zákonom definovaný typ podnikania so zreteľom na jeho určujúce znaky, najmä existenciu rodinných väzieb. Legislatívna úprava tak splnila požiadavku na vymedzenie vnútorných vzťahov v rodinnom podniku, ktoré sú kľúčové pre jeho fungovanie a dosahovanie podnikateľských cieľov. Na rozdiel od bežných firiem je cieľom rodinného podniku aj posilňovanie rodinných hodnôt, kvality života a uchovávanie tradícií.

K predmetnému ustanoveniu v rámci písomného vyjadrenia k podnetu a zároveň v rámci osobných ex post konzultácií konštatuje, že nevidí rozpor medzi ustanovením § 15a ods. 1 písm. b) bodu 3 zákona č. 112/2018 Z. z. a zákonom o rodine. Zákon č. 112/2018 Z. z. v § 15a ods. 1 písm. b) bod 3 ustanovuje, že „ak je rodinným podnikom fyzická osoba - podnikateľ, najmenej jeden člen spoločnej rodiny je v pracovnoprávnom vzťahu s touto fyzickou osobou – podnikateľom“. Podľa § 15a ods. 2 zákona č. 112/2018 Z. z.: „Členmi spoločnej rodiny sú a) manželia, b) príbuzní v priamom rade, c) súrodenci, d) osoby navzájom príbuzné až do štvrtého stupňa a ich manželia.“. Zákon o rodine v § 18 ustanovuje: „Manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.“

Uvedené znenie zákona o rodine zakotvuje zásadu úplnej rovnosti muža a ženy v manželstve (resp. v rodine), aj s poukazom na práva a povinnosti, ktoré tvoria podstatný obsah každého manželstva. Zákon o rodine vymenúva práva a povinnosti manželov v manželstve, a to nielen voči sebe a deťom, ale prostredníctvom seba aj voči spoločnosti. Povinnosti sú uložené rovnako obidvom manželom navzájom a majú zdôrazniť mravný význam manželstva, vzájomnú solidaritu manželov a rovnakú zodpovednosť každého z manželov za blaho rodiny, založenej v manželstve, ktorá je chránená ako základ spoločnosti. Explicitne vyjadrená rovnosť práv a povinností manželov sa vzťahuje na práva a povinnosti, ktoré sa týkajú manželstva a rodiny, pričom sa má zabezpečiť, aby povinnosti v manželstve boli uložené rovnako obidvom manželom a aby postavenie manželky voči manželovi v manželstve bolo rovnoprávne (vychádza sa pritom z historického vývoja rodinného práva, kedy ženy mali voči manželovi nerovnoprávne postavenie).

MPSVR SR má za to, že zákon o rodine neustanovuje, že „nemôže vzniknúť nerovnovážny stav manželov“ ani že medzi manželmi nemôže vzniknúť pracovnoprávny vzťah. Ustanovenie § 19 ods. 3 zákona o rodine priznáva každému z manželov právo slobodne sa rozhodnúť, pokiaľ ide o výkon

povolania a pracovné uplatnenie: „Na výkon povolania a na pracovné uplatnenie nepotrebuje žiaden z manželov súhlas druhého manžela.“

MPSVR SR súhlasí s tvrdením, že pracovnoprávny vzťah je záväzkovým právnym vzťahom, založeným na princípe podriadenosti a nadriadenosti, avšak ide o vzťah, ktorý je upravený normami pracovného práva, nie rodinného práva. Zákon č. 311/2001 Z. z., Zákonník práce (ďalej ako „zákoník práce“), ktorý je kódexom pracovného práva a vo všeobecnosti upravuje individuálne pracovnoprávne vzťahy v súvislosti s výkonom závislej práce, vzájomné zamestnávanie manželov v súčasnosti nezakazuje. V minulosti bol vznik pracovnoprávneho vzťahu medzi manželmi vylúčený podľa § 12 zákonníka práce v znení účinnom do 30. 6. 2003. S účinnosťou od 1. júla 2003 (novelizáciou zákonníka práce vykonanou zákonom č. 210/2003 Z. z., ktorou bol vypustený § 12) je zamestnávanie medzi manželmi dovoľené a možné, a teda uzavretie pracovnoprávneho vzťahu medzi manželmi navzájom, či už v ich pozícii zamestnanca alebo zamestnávateľa, nie je zakázané. Vzájomné zamestnávanie manželov zákoník práce nezakazuje, a teda umožňuje uzavrieť medzi manželmi nielen pracovný pomer, ale aj dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Zároveň dodávajú, že aj ak by z právneho poriadku vyplývalo vylúčenie vzájomného zamestnávania medzi manželmi, neznamenaloby to kolíziu s § 15a ods. 1 písm. b) tretím bodom zákona č. 112/2018 Z. z., ale znamenalo by to iba, že člen rodiny, ktorý je v pracovnoprávnom vzťahu s fyzickou osobou – podnikateľom v zmysle § 15a ods. 1 písm. b) tretieho bodu zákona č. 112/2018 Z. z., by nemohol byť jej manžel, ale musel by to byť iný člen rodiny podľa § 15a ods. 2 písm. b) až d) zákona č. 112/2018 Z. z.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

V otázke alternatívnych riešení autor podnetu navrhuje odstrániť vyššie prezentovaný rozpor medzi hodnotenou reguláciou a ustanoveniami zákona o rodine. Autor nepredostrel konkrétny legislatívny návrh, respektíve písomnú podobu potenciálnej legislatívnej úpravy.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Gestor nezaznamenal vnútorný rozpor danej regulácie a z tohto dôvodu sa nestotožňuje s návrhom na jej legislatívnu úpravu. Na základe uvedeného gestor nesúhlasí so zmenou súčasného znenia regulácie a navrhuje ponechať reguláciu v jej aktuálnom znení.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Predmetná regulácia vyplýva zo zákona č. 112/2018 Z. z., v ktorom je legislatívne upravená oblasť rodinných podnikov. Úprava je zakotvená s dôrazom na vymedzenie určujúcich znakov rodinných podnikov, ako je napr. existencia rodinných väzieb, ktoré sú kľúčové pre vnútorné fungovanie podnikov a aj ich obchodné činnosti.

Podľa zákona musí byť rodinný podnik podnikateľským subjektom, pričom ním nemôže byť subjekt, ktorý nebol primárne zriadený na podnikanie. Hoci rodinný podnik musí spĺňať ciele podnikania v súlade s obchodným zákonníkom, na rozdiel od bežných podnikov kladie dôraz aj na kultiváciu rodinných väzieb, posilňovanie rodinných hodnôt, kvalitu života a rozvoj rodinnej kultúry a tradícií. Týmto spôsobom rodinný podnik nezameriava svoj cieľ len na tvorbu zisku, ale aj na rozvoj rodinného prostredia a posilnenie spoločnej rodiny.

K otázke nastavenia regulácie, ak ide o fyzickú osobu – podnikateľa, podmienkou je existencia pracovnoprávneho vzťahu aspoň jedného člena spoločnej rodiny s touto osobou. Pojem „člen spoločnej rodiny“ zahŕňa manželov, príbuzných v priamom rade, súrodencov a ďalšie osoby príbuzné až do štvrtého stupňa. Táto požiadavka zabezpečuje, že označenie „rodinný podnik“ bude vyhradené iba pre podniky, kde je skutočne zapojená rodina. Týmto spôsobom sa zabezpečí efektívnejšie zameranie podpory, ktorú môžu rodinné podniky čerpať v rámci možných legislatívnych, ekonomických či daňových opatrení, ako aj prostredníctvom verejných politík orientovaných na podporu podnikania a dlhodobej udržateľnosti rodinných podnikov.

Podľa autora podnetu nie je súčasná regulácia nastavená optimálne z dôvodu rozporu s ustanoveniami zákona o rodine.

Gestor nevníma rozpor hodnotenej regulácie s ustanoveniami zákona o rodine. Zámerom regulácie bolo upraviť rodinný podnik ako zákonom definovaný typ podnikania, so zreteľom na jeho určujúce znaky, najmä existenciu rodinných väzieb. Gestor má za to, že zákon o rodine neustanovuje, že „nemôže vzniknúť nerovnovážny stav manželov“ ani že medzi manželmi nemôže vzniknúť pracovnoprávny vzťah. Gestor súhlasí s tvrdením, že pracovnoprávny vzťah je záväzkovým právnym vzťahom založeným na princípe podriadenosti a nadriadenosti, avšak ide o vzťah, ktorý je upravený normami pracovného práva, nie rodinného práva.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Alternatívne riešenie prezentované autorom podnetu spočívalo v prehodnotení aktuálneho znenia regulácie, a to tak, aby nebolo v rozpore s ustanoveniami zákona o rodine. Konkrétna písomná podoba potenciálnej legislatívnej úpravy danej regulácie však nebola predložená.

Gestor na margo alternatívneho riešenia uviedol, že aktuálne znenie regulácie nie je v rozpore so žiadnym z ustanovení zákona o rodine. Pracovnoprávny vzťah je zmluvným záväzkom charakteristickým vzťahom nadriadenosti a podriadenosti, avšak riadi sa normami pracovného práva, nie práva rodinného. Do 30. júna 2003 bol podľa vtedy platného § 12 zákonníka práce vznik pracovnoprávneho vzťahu medzi manželmi zakázaný. Od 1. júla 2003 bol tento zákaz zrušený, čím sa zamestnávanie medzi manželmi stalo legálnym. Uzavretie pracovnoprávneho vzťahu medzi manželmi je teda v súčasnosti umožnené. Z tohto dôvodu sa gestor nestotožnil s potenciálnymi legislatívnymi úpravami predmetnej regulácie.

Spracovateľ konštatuje, že po dôkladnom objasnení problematiky boli zo strany gestora vyvrátené všetky pochybnosti o možnom rozpore regulácie s ustanoveniami zákona o rodine.

9.4.4 Odporúčenie spracovateľa:		
☒ ponechať reguláciu	☒ upraviť reguláciu	☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
☐ upraviť aplikačnú prax		
9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:		
Vzhľadom na všetky skutočnosti, ktoré odzneli na ex post konzultácii, spracovateľ stanoviska sa stotožňuje s názorom gestora a odporúča reguláciu ponechať, pretože rozpor medzi jednotlivými právnymi predpismi v tejto problematike nenastáva. Z praxe však vyplýva, že podnikateľské subjekty v oblasti rodinného podnikania poukazujú aj na ďalšie administratívne a legislatívne prekážky spojené s evidenciou a registráciou rodinných podnikov podľa súčasnej právnej úpravy. Nejednoznačné požiadavky na predkladanie dokumentov, komplikované a obmedzujúce podmienky, napríklad ohľadom investičných zmlúv a štruktúry podniku, ktoré ako celok výrazne znižujú atraktivitu a využiteľnosť tohto režimu podnikania. Okrem uvedeného však najmä absentujú výhody, ktoré by podnikateľské subjekty povzbudili a motivovali evidovať alebo registrovať sa ako rodinný podnik. Z tohto dôvodu spracovateľ odporúča celkovo zjednodušiť a jasne definovať procesy spojené s evidenciou a registráciou rodinných podnikov, odstrániť nadmernú administratívnu záťaž a zaviesť efektívne stimuly na podporu rodinného podnikania. Zároveň by bolo vhodné prehodnotiť vyňatie príslušných ustanovení o rodinných podnikoch zo zákona o sociálnej ekonomike a zapracovať ich do vhodnejšieho právneho predpisu. Z uvedených dôvodov spracovateľ odporúča upraviť legislatívu v oblasti rodinného podnikania. Toto stanovisko je potrebné vnímať v kontexte ďalších ex post hodnotení týkajúcich sa zákona č. 112/2018 Z. z.		

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu súhlasil s obsahom stanoviska spracovateľa.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia